

ГИМНАЗИЈА И СТРУЧНА ШКОЛА „НИКОЛА ТЕСЛА“

Блок 112 бр. 44

Апатин

ПРАВИЛНИК
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

САДРЖАЈ ПРАВИЛНИКА:

- I. Општа и посебна права, обавезе и одговорности Послодавца**
- II. Организовање послова безбедности и здравља на раду**
- III. Општа и посебна права, обавезе и одговорности одговорних лица за обезбеђење услова за безбедан и здрав рад**
- IV. Општа и посебна права, обавезе и одговорности одговорних лица за спровођење мера за безбедан и здрав рад**
- V. Општа и посебна права, обавезе и одговорности запослених**
- VI. Превентивни и периодични прегледи и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине**
- VII. Прелазне и завршне одредбе**

Прилог 1: Преглед средстава и опреме за личну заштиту на раду и радне одеће

Прилог 2: Формулар за пријаву опасних ситуација

Прилог 3: Програм оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад

На основу члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“ бр. 101/05, 91/15 и 113/17-др.закон), у ГИМНАЗИЈИ И СТРУЧНОЈ ШКОЛИ „НИКОЛА ТЕСЛА“ АПАТИН, Школски Одбор ГИМНАЗИЈЕ И СТРУЧНЕ ШКОЛЕ „НИКОЛА ТЕСЛА“ у Апатину, дана 12.04.2022. године, доноси

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

Члан 1.

Овим Правилником се уређује спровођење безбедности и здравља на раду запослених у ГИМНАЗИЈИ И СТРУЧНОЈ ШКОЛИ „НИКОЛА ТЕСЛА“ АПАТИН (у даљем тексту: Послодавац) као и других лица која учествују у радним процесима или се затекну у радној околини Послодавца, у циљу стварања безбедних услова рада којима се штити живот и здравље запослених и њихова радна способност, а ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и других обољења у вези са радом.

I. Општа и посебна права, обавезе и одговорности Послодавца

Члан 2.

Послодавац је дужан да у свом раду и обављању делатности као и пословању уопште, предузима одговарајуће мере безбедности и здравља на раду запослених на радном месту и у радној околини.

Члан 3.

Послодавац је дужан да обезбеди да радни процес буде прилагођен телесним и психичким могућностима запослених, а радна околина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту на раду буду уређени, произведени и обезбеђени тако да не угрожавају безбедност и здравље запослених.

Мере које се односе на безбедност и здравља на раду, хигијену и здравствену заштиту не могу материјално и финансијски теретити запослене.

Члан 4.

Право на безбедност и здравље на раду имају:

1. запослени;
2. ученици и студенти када се налазе на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави (радионице, економије, кабинети, лабораторије и др.);
3. лица која се налазе на стручном оспособљавању, преквалификацији или доквалификацији;
4. лица на професионалној рехабилитацији;

5. лица која се налазе на издржавању казне затвора док раде у привредној јединици завода за извршење казне затвора (радионице, градилишта и сл.) и на другом месту рада;
6. лица на добровољним и јавним радовима организованим у општем интересу, радним акцијама и такмичењима у вези са радом;
7. лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова, ако је о њиховом присуству упознат Послодавац.

Члан 5.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту на коме су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Одређивањем другог лица или преношењем својих обавеза на друго лице, Послодавац се не ослобађа обавеза и одговорности у вези са применом мера безбедности и здравља на раду.

У случају настанка повреде на раду као последице неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Послодавца, исти није одговоран за настанак повреде.

Члан 6.

Послодавац обезбеђује превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду и то применом: савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера за отклањање и/или смањивања ризика од повређивања или оштећења здравља запослених.

Превентивне мере се састоје у следећим начелима:

1. избегавање ризика;
2. процена ризика који се не могу избећи на радном месту;
3. отклањање ризика на њиховом извору применом савремених техничких решења;
4. прилагођавање рада и радног места запосленом, нарочито у погледу избора опреме за рад и метода рада, као и избора технолошког поступка да би се избегла монотонија у раду, у циљу смањења њиховог утицаја на здравље запосленог;
5. замена опасног безбедним или мање опасним;
6. давање предности колективним над појединачним мерама безбедности и здравља на раду;
7. одговарајуће оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад и издавање упутстава за рад на сигуран начин;
8. прилагођавања техничком напретку;
9. развијања кохерентне целокупне политике превенције.

Члан 7.

Послодавац је дужан да обезбеди посебна права, обавезе и мере, у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих (нарочито у вези са њиховим духовним и телесним развојем), жена које раде на радном месту са повећаним ризиком који би могао да им угрози остваривање материнства (запослене жене за време трудноће и запослене која доји дете), особа са инвалидитетом [инвалида] и професионално оболелих, у складу са законом и другим прописима који споразумно прописују министар надлежан за рад и министар надлежан за здравље.

Члан 8.

Послодавац је дужан да донесе Акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и да утврди начин и мере за отклањање/смањење свих идентификованих ризика.

Послодавац, преко лица за безбедност и здравље на раду, је дужан да измени Акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада.

Акт о процени ризика заснива се на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном месту у радној околини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог.

Члан 9.

Послодавац је дужан да:

1. Актом у писменој форми одреди лице за безбедност и здравље на раду,
2. Запосленом одреди обављање послова на радном месту на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду,
3. Обавештава запослене о увођењу нових средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан рад, као и упутства за употребу и одржавање,
4. Оспособљава запослене за безбедан и здрав рад,
5. Обезбеди запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду,
6. Обезбеди одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у исправном стању,
7. Ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине,
8. Обезбеди на основу Акта о процени ризика и оцене службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом,
9. Обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спашавање и евакуацију у случају опасности,
10. Заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених.
11. Обезбеди мере заштите од пожара, спасавање и евакуацију у складу са посебним законом.

Послодавац је дужан да Актом о процени ризика, а на основу оцене службе медицина рада, одреди посебне здравствене услове које морају да испуњавају запослени на радном месту са повећаним ризиком.

Члан 10.

Послодавац је дужан да запосленом изда на употребу средство и/или опрему за личну заштиту на раду у складу са Актом о процени ризика.

Одговорно лице за безбедан и здрав рад је одговорно за издавање средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 11.

Послодавац може да запосленима да на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду, само ако су усаглашени са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако су означени у складу са прописима и ако их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација.

Послодавац који је запосленима дао на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду пре ступања на снагу прописа којим је утврђена обавеза из става 1. овог члана, дужан је да обезбеди упутство за њихову употребу и одржавање.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленима упутства за безбедан рад по прописима о безбедности и здрављу на раду за коришћење опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Послодавац је дужан да обезбеди превод документације из става 3. овог члана на језик који запослени разуме.

Члан 12.

Послодавац је, преко одговорног лица, дужан да изврши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад у складу са Програмом оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад (Прилог 3) код заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове, приликом увођења нових средстава за рад, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Послодавац је, преко одговорног лица, дужан да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са Актом о процени ризика.

Оспособљавање из става 1. овог члана Послодавац обезбеђује у току радног времена, а трошкови оспособљавања не смеју бити на терет запосленог.

Ако Послодавац одреди запосленом обављање послова на два или више радних места, дужан је да га оспособи за безбедан и здрав рад на сваком од радних места.

Члан 13.

Оспособљавање запослених се врши теоријски и практично. Оспособљавање запослених се врши у току радног времена и на радном месту.

Периодична провера оспособљености запослених на радним местима са повећаним ризиком се врши у складу са актом о процени ризика.

Послодавац је дужан да видно истакне и обележи ознаке за безбедност и здравље ради информисања и обавештавања запослених о ризицима, правцима кретања и дозвољеним местима задржавања, као и о мерама за спречавање или отклањање ризика.

Члан 14.

Оспособљавање запослених врше лице за безбедност и здравље на раду и лице које он одреди за обављање тог посла.

Оспособљавање запослених врши се према Програму оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад који је саставни део овог Правилника (Прилог 3).

II. Организовање послова безбедности и здравља на раду

Члан 15.

Послове безбедности и здравља на раду обавља лице које има положен стручни испит у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

Послове безбедности и здравља на раду послодавац може да обавља сам у делатностима трговине на мало, услуга смештаја и исхране, информисања и комуникација, финансијским и осигурања, пословања некретнинама, стручним, научним, иновационим, административним и помоћним услужним делатностима, обавезног социјалног осигурања, образовања, уметности, забаве и рекреације, као и осталим услужним делатностима, ако има до 20 запослених и није дужан да има положен стручни испит из става 1. овог члана.

За обављање послова безбедности и здравља на раду Послодавац може да одреди једног или више својих запослених или да ангажује правно лице, односно директора са лиценцом за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Члан 16.

Лице за безбедност и здравље на раду независно и самостално обавља послове и има приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду.

Лице за безбедност и здравље на раду непосредно је одговорно Послодавцу и не може да трпи штетне последице, ако свој посао обавља у складу са Законом.

Лице за безбедност и здравље на раду врши контролу над спровођењем мера безбедности и здравља на раду од стране запослених и одговорних лица.

Лице за безбедност и здравље на раду може покренути дисциплински поступак (казну) против одговорних лица и запослених који се не придржавају прописаних мера безбедности и здравља на раду.

Члан 17.

Лице за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са овим Законом, а нарочито:

1. спроводи поступак процене ризика,
2. врши контролу и даје савете Послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду,
3. учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада,
4. организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине,
5. организује превентивне и периодичне прегледе и испитивања опреме за рад,
6. предлаже мере за побољшање услова рада,
7. контролише примену мера за безбедност и здравље код послодавца,
8. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање,
9. припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,
10. припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену,

11. забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог,
12. сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду,
13. води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца.

Лице за безбедност и здравље на раду дужно је да у писменој форми извести Послодавца о забрани рада из става 1. тачка 11) овог члана.

Ако Послодавац, и поред забране рада у смислу става 1. тачка 11) овог члана, наложи запосленом да настави рад, лице за безбедност и здравље на раду дужно је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.

Члан 18.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

- радним местима са повећаним ризиком, као и о запосленим распоређеним на та места и лекарским прегледима запослених на тим радним местима,
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом,
- запосленим оспособљеним за безбедан и здрав рад,
- опасним материјама које се користе у току рада,
- извршеним испитивањима радне околине,
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опрема за личну заштиту на раду.

Евиденције води лице за безбедност и здравље на раду у складу са Правилником о евиденцијама у области безбедности и здравља на раду ("Сл. гласник РС" бр.62/07 и 102/15).

Члан 19.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Послодавац је дужан да, најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези са радом запосленог.

Члан 20.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду Послодавац ангажује службу медицине рада.

Служба медицине рада из става 1. овог члана дужна је да обавља послове у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, а нарочито:

1. учествује у идентификацији и процени ризика на радном месту и радној околини приликом састављања Акта о процени ризика,
2. упознаје запослене са ризицима по здравље који су повезани са њиховим радом и обавља послове оспособљавања запослених за пружање прве помоћи,
3. утврђује и испитује узроке настанка професионалних обољења и болести у вези са радом,
4. учествује у организовању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повређивања запослених или хаварија,

5. даје савете послодавцу при избору другог одговарајућег посла према здравственој способности запосленог,
6. саветује послодавца у избору и тестирању нових средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду, са здравственог аспекта,
7. учествује у анализи повреда на раду, професионалних обољења и болести у вези са радом;
8. непосредно сарађује са лицем за безбедност и здравље на раду,
9. врши претходне и периодичне лекарске прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком и о истим издаје одговарајуће извештаје.

Члан 21.

Подаци о повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом достављају се организацијама здравственог и пензијског и инвалидског осигурања у складу са Законом.

Није дозвољено коришћење података прикупљених по основу лекарских прегледа запослених у сврху дискриминације запослених.

Члан 22.

Послодавац је дужан да обезбеди пружање прве помоћи у случају повреде на раду. За пружање прве помоћи, послодавац је дужан да оспособи одговарајући број (техничко и надзорно особље, као и најмање 2% од укупног броја запослених који раде у смени), за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности.

III. Општа и посебна права, обавезе и одговорности одговорних лица за обезбеђење услова за безбедан и здрав рад

Члан 23.

Директор је одговоран за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду. Директор непосредно преко лица за безбедност и здравље на раду организује спровођење безбедности и здравља на раду. Стара се о организовању и унапређивању техничке заштите у складу са развојем технологије рада, СРПС стандардима и техничким прописима.

Члан 24.

Директор обезбеђује финансијска средства за спровођење прописаних мера безбедности и здравља на раду, код набавке опреме за рад и уређаја на механизовани погон.

Директор обезбеђује финансијска средства и услове за организацију периодичних испитивања услова радне околине

Директор обезбеђује финансијска средства и услове за организацију превентивних и периодичних прегледа опреме за рад која подлеже тим прегледима.

Преко одговорних лица за набавку обезбеђује да се уз опрему од произвођача испоручи техничко упутство, упутство за употребу и одржавање, као и упутство за безбедан и здрав рад.

Члан 25.

Директор предузима одговарајуће мере ради извршења мера наложених решењем инспекције рада. Сарађује са инспекцијом рада и другим органима и службама по питањима унапређења безбедности и здравља на раду. У циљу спровођења безбедности и здравља на раду извршава и друге обавезе утврђене Законом и овим Правилником.

Члан 26.

Директор је дужан да обезбеди да радни процес буде прилагођен телесним и психичким могућностима запослених, а радна околина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту на раду буду уређени, произведени и обезбеђени тако да не угрожавају безбедност и здравље запослених.

Члан 27.

Директор је дужан да се запосленом издају на употребу средство и/или опрему за личну заштиту на раду у складу са Актом о процени ризика.

Директор је дужан да стално контролише коришћење средстава и/или опреме за личну заштиту на раду од стране запослених.

Члан 28.

Директор може да запосленима да на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду, само ако су усаглашени са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако су означени у складу са прописима и ако их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација.

Директор који је запосленима дао на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду пре ступања на снагу прописа којим је утврђена обавеза из става 1. овог члана, дужан је да обезбеди упутство за њихову употребу и одржавање.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленима упутства за безбедан рад по прописима о безбедности и здрављу на раду за коришћење опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Послодавац је дужан да обезбеди превод документације из става 3. овог члана на језик који запослени разуме.

Члан 29.

Директор је дужан да организује оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад у складу са Програмом оспособљавања за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове, приликом увођења нових средстава за рад, као и код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Директор је дужан да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упознаја са свим врстама ризика на пословима на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са Актом о процени ризика.

Члан 30.

Директор је дужан да:

- запосленог распореди на послове и радне задатке на којима су спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду и које неће имати штетно дејство на његово здравље и безбедност
- обезбеди за сву опрему за рад и уређаје где постоји повећана опасност од повређивања запослених, да се израде и на видно место на или поред опреме/уређаја истакну кратка и јасна упутства са упозорењима за безбедан рад
- обезбеди упућивање запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком на периодичне лекарске прегледе
- обезбеди да сваки запослени буде оспособљен за безбедан рад на радном месту где је распоређен да ради
- сваког запосленог обучи о начину употребе и намени одговарајућих средстава и опреме за личну заштиту и да их упозори о последицама у случају не коришћења истих
- приликом набавке и употребе обезбеди да увезена/купљена опрема за рад на механизовани погон одговара међународним конвенцијама, техничким прописима и прописаним мерама безбедности и здрављу на раду и да се уз опрему прибави упутство за употребу и одржавање (на српском језику), упутство за безбедан рад (на српском језику) и стручни налаз о примењеним мерама безбедности и здравља на раду, уколико је преглед прописан Законом и подзаконским актима
- на радно место са повећаним ризиком распоређује само запосленог за кога је на прописан начин утврђено да испуњава услове прописане Актом о процени ризика
- запосленом који не испуњава прописане услове за рад на радном месту са повећаним ризиком забрани даљи рад на том радном месту
- контролише спровођење прописаних мера безбедности и здравља на раду
- средства рада, средства и опрему за личну заштиту искључи из употребе ако су неисправна и ако због насталих промена угрожавају живот и здравље запосленог
- покрене дисциплински поступак (казну) против запосленог који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду
- забрани рад запосленом ако је под дејством алкохола или другог средства зависности

IV. Општа и посебна права, обавезе и одговорности одговорних лица за спровођење мера за безбедан и здрав рад

Члан 31.

Одговорна лица за спровођење мера за безбедан и здрав рад су:

- Директор
- Лице за безбедност и здравље на раду

Члан 32.

Одговорна лица за спровођење мера за безбедан и здрав рад су дужна да:

- обезбеде и организују периодично испитивање услова радне околине
- обезбеде превентивни и периодични преглед опреме за рад која подлежу тим прегледима према Закону, техничким прописима, СРПС стандардима, упутствима произвођача, Акту о процени ризика и овом Правилнику
- обезбеде за сву опрему за рад и уређаје где постоји повећана опасност од повређивања радника, да се израде и на видно место на или поред опреме/уређаја истакну кратка и јасна упутства са упозорењима за безбедан рад
- упућују запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком на периодичне лекарске прегледе
- сваког запосленог који заснива радни однос или почиње да ради при распоређивању на друго радно место упознаје са условима рада, опасностима и штетностима на тим пословима, у складу са Програмом оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад
- сваког запосленог практично оспособи из области безбедности и здравља на раду за безбедан рад на пословима које ће радити и да изврши проверу те оспособљености
- сваког запосленог обучи о начину употребе и намени одговарајућих средстава и опреме за личну заштиту и да их упозори о последицама у случају не коришћења истих
- забрани рад запосленом који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства и опрему за личну заштиту или одбије да поступи по упутству за безбедан рад и да покрене дисциплински поступак против тог запосленог
- организује и присуствује извођењу опасних радова и обезбеди њихово безбедно извођење
- искључи средства рада и опрему за личну заштиту из употребе ако су неисправна и ако због насталих промена угрожавају безбедност запосленог
- приступ зонама где постоји повећана опасност дозволи само запосленом коме су дата одговарајућа упутства за приступ и рад у тим зонама;
- забрани рад запосленом који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства и опрему за личну заштиту на раду или не поступи по његовом упутству за безбедан рад
- обезбеди да се на видно место на опреми за рад или поред њега где постоји повећана опасност од повређивања истакне упутство за безбедан и здрав рад са упозорењима и врши контролу да не буде уклоњено, оштећено и слично

- средства рада, средства и опрему за личну заштиту искључи из употребе ако су неисправна и ако због насталих промена угрожавају живот и здравље запосленог
- одмах и без одлагања, а најкасније у року од 24 часа обавести лице за безбедност и здравље на раду о свакој повреди на раду или опасној појави (хаварији) која је угрозила или је могла да угрози безбедност запослених и материјалних добара
- покрене дисциплински поступак против запосленог који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду;
- забрани рад запосленом ако је под дејством алкохола или другог средства зависности
- обезбеди и попуни ормарић прве помоћи прописаним санитарским материјалом
- у случају повреде запосленог на раду обезбеди указивање прве помоћи повређеном раднику.
- контролише спровођење прописаних мера безбедности и здравља на раду
- свакодневно контролише уређење радних места, ускладиштење сировина и материјала, одржавање слободних пролаза, прилаза и транспортних путева у објектима удружења
- врши контролу спровођења и примене мера безбедности и здравља на раду
- врши и друге обавезе из области безбедности и здравља на раду утврђене Законом и овим Правилником.

Члан 33.

Посебна права, обавезе и одговорности одговорних лица за спровођење мера за безбедан и здрав рад су:

- обезбедити запосленима средства и опрему за личну заштиту на раду у складу са овим Правилником,
- контролисати редовну примену средстава и опреме за личну заштиту на раду запослених,
- старати се да сва роба буде примљена у исправном стању, запакована без оштећења, са свом неопходном пратећом документацијом,
- старати се да се у магацину примењују све потребне мере безбедности,
- спроводити мере превенције у организацији рада и радним условима,
- давати одговарајућа упутства запосленима за безбедан и здрав за рад,
- старати се да путеви кретања буду проходни и чисти,
- унапред обавестити запослене о плану рада и периоду очекиваног високог оптерећења,
- у раду са странкама и запосленима поштовати правила бонтона и избегавати конфликтне ситуације,
- водити рачуна да се запослени придржавају упутстава за безбедан и здрав рад са опремом за рад,
- водити рачуна да се свака опасна ситуација, која се догоди у току рада, пријави лицу за безбедност и здравље на раду писменим путем (Прилог 2 – Формулар за пријаву опасних ситуација),
- водити рачуна да се свака повреда на раду одмах пријави лицу за безбедност и здравље на раду.

V. Општа и посебна права, обавезе и одговорности запослених

Члан 34.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Запослени има право:

1. да даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду,
2. да контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити.

Запослени има право и обавезу да обави лекарски преглед уколико ради на радном месту са повећаним ризиком.

Члан 35.

Запослени код послодавца имају право да изаберу једног или више представника за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: представник запослених).

Најмање три представника запослених образују Одбор за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Одбор).

Послодавац, који има 50 и више запослених, дужан је да у Одбор именује најмање једног свог представника, тако да број представника запослених буде већи за најмање један од броја представника послодавца.

Поступак избора и начин рада представника запослених и Одбора, број представника запослених код послодавца, као и њихов однос са синдикатом уређују се колективним уговором или споразумом закљученим између послодавца и представника запослених.

Послодавац је дужан да најмање једном представнику запослених за безбедност и здравље на раду омогући одсуство са рада у обављању послова радног места на које је распоређен у трајању од најмање пет часова рада месечно с правом на накнаду зараде која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио на пословима радног места, као и да обезбеди техничко-просторне услове у складу са просторним и финансијским могућностима, ради обављања активности представника запослених.

Послодавац је дужан да представнику запослених, односно Одбору омогући:

- 1) увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду;
- 2) да учествују у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду, да предлажу и буду консултовани [спровођење безбедности и здравља на раду].

Послодавац је дужан да представника запослених, односно Одбор информише о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Представник запослених, односно Одбор имају право:

- 1) да послодавцу дају предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду;
- 2) да захтевају од послодавца да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених;
- 3) да захтевају вршење надзора од стране инспекције рада, ако сматрају да послодавац није спровео одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду.

Представник запослених, односно члан Одбора имају право да присуствују инспекцијском надзору.

Члан 36.

Запослени има право да одбије да ради:

1. ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде,
2. ако му послодавац није обезбедио лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да није способан за рад на радном месту са повећаним ризиком,
3. ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање, у смислу члана 27. став 2. Закона о безбедности и здрављу на раду, на пословима или на радном месту на које је распоређен,
4. дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцени службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање,
5. на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

У случајевима из става 1. овог члана, запослени може писменим захтевом да се обрати Послодавцу ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

Ако Послодавац не поступи по захтеву из става 2. овог члана у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Када запослени одбије да ради у случајевима из става 1. овог члана, а Послодавац сматра да захтев запосленог није оправдан, Послодавац је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 37.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље других лица.

Запослени је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту и да у случају уочених недостатака извести Послодавца или друго овлашћено лице.

Пре напуштања радног места запослени је дужан да радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене.

Члан 38.

Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести одговорна лица за спровођење мера за безбедан и здрав рад о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

Ако одговорно лице после добијеног обавештења из става 1. овог члана не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана или ако запослени сматра да нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље,

запослени се може обратити надлежној инспекцији рада, о чему обавештава лице за безбедност и здравље на раду.

Члан 39.

Послодавац је дужан да у одређеном року отклони утврђене недостатке или неправилности које су наређене решењем инспектора рада и да у року од 8 дана од дана истека рока за отклањање недостатка или неправилности, писмено извести надлежну инспекцију рада о извршењу решења.

Члан 40.

Обавезе и одговорности запослених при извршавању појединих послова, Послодавац прописује посебним обавезама и одговорностима.

Члан 41.

Посебне обавезе и одговорности запослених:

- редовно и правилно користити средства и опрему за личну заштиту на раду,
- наменски користи средства и опрему личне и техничке заштите и пажљиво руковати са њима и одржавати их у исправном стању,
- у раду са странкама и запосленима поштовати правила бонтона и избегавати конфликтне ситуације,
- придржавати се упутстава за безбедан и здрав рад са опремом за рад,
- правилно руковати опремом за рад и поступати по упутствима произвођача за безбедан рад као и упутствима које утврди или пропише удружење,
- пре почетка рада извршити проверу исправности опреме за рад и уређаја као и личних заштитних средстава која се користе,
- одмах обавестити непосредног руководиоца о кваровима на опреми за рад и личним заштитним средствима или другим недостацима који би могли угрозити безбедност на раду,
- редовно одржавати хигијену подних површина и радног места,
- користити одговарајуће и прописане методе рада приликом ручног преношења терета,
- све уочене недостатке, кварове и проблеме на опреми за рад, средствима и опреми за личну заштиту на раду, као и у самом радном процесу пријавити непосредном руководиоцу,
- пријавити непосредном руководиоцу лоше здравствено стање или немогућност рада на безбедан и здрав начин,
- сваку опасну ситуацију, која се догоди у току рада, обавезно пријавити одговорном лицу,
- сваку повреду на раду одмах пријавити одговорном лицу.

VI. Превентивни и периодични прегледи и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине

Члан 42.

Пре пуштања у рад нове опреме за рад за коју постоји законска обавеза, врше се превентивни прегледи и провере.

Опрема за рад се прегледа и након поправки, реконструкција, премештања на друго место, већих хаварија.

Опрема за рад код Послодавца која подлеже периодичним прегледима и испитивањима је:

1. електрична инсталација – пре сваког пуштања у рад или након реконструкције или надоградње, а најкасније у року од 3 године од претходног прегледа и испитивања,
2. тракаста тестера (бансек),
3. абрихтер,
4. циркулар,
5. комбинована столарска машина,
6. фреза, тракаста шмиргластица,
7. столарски струг,
8. бочна бушилица,
9. стубна бушилица,
10. дихт машина,
11. компресор.

Члан 43.

Испитивања услова радне околине обухватају:

1. испитивање микроклиме у летњем и зимском периоду (на свим радним местима у радној околини где се запослени задржавају дуже од два сата у току радне смене),
2. испитивање осветљености (на свим радним местима у радној околини где запослени обављају своје радне активности).
3. испитивање физичких штетности - буке (на свим радним местима у радној околини где запослени обављају своје радне активности).
4. испитивање хемијских штетности - прашина (на свим радним местима у радној околини где запослени обављају своје радне активности).

Сва испитивања услова радне околине се врше периодично сваке три године.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 44.

На све што није регулисано овим Правилником, примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду.

Члан 45.

Овај Правилник ступа на снагу осам дана након објављивања на огласној табли Школе.

Дана: 12.априла 2022. године.

Председник Школског Одбора

М.П.

_____
СОЊА КРЕС, проф

Правила су заведена под деловодним бројем: _____, објављена на огласној табли Школе дана: 12.04.2022.године, а ступила на снагу дана 21.04.2022. године.

СЕКРЕТАР

_____
Јована Стојановић